

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

11. Epitaphia novem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77028)

Eternitatis Prodrumi Caput III.

69

§. 10. Testamenta novem.

V Eritimè dixit Plinius Junior: Falsam esse nimirum quod creditur vulgo, testamenta hominum, speculum esse morum:

D. Guarini-
monius l. 2.
Alomian-
cap. 31.
1. Ziska notæ improbitatis miles, pellem suam tympano, carnes volucribus ac feris testamento legavit, simulque suis præcepit ne templis aut monasteriis parcerent. Imperio hic nullo fuit opus, injussu & sponte animi hoc fecissent heredes. Peste Ziska obiit anno Christiano 1424. Ita Tabulae supremæ affectus veros indicant.

Hist. de vi-
ris illust.
Cisterci-
en-
sum.
2. Femina fuit quæ feli suæ testamento legavit quingentos philippeos, videlicet ut honestâ semper mensâ frueretur felis. O ridiculas hominum insanias, ô quantum est in rebus inane? De Herode olim Augustus dixerat: Herodis ego porcus esse malim quam filius. Quis hic non simili voto precetur: Hujus ego feminae felis esse malim quam famulus.

3. Illustis fenerator morti proximus, Notario & testibus accitis, supremam voluntatem conceptissimis verbis sic scribi voluit: Corpus meum reddatur terræ, è quâ sumptum est: mea verò anima demonibus detur: Cohoruerunt amici ad tam diras voces; monuerunt, & increparunt. At ille iterum ac tertium: Mea, inquit, anima detur demonibus, quia injustè plurima corrafi. Iisdem debetur anima uxoris meæ, & animæ filiorum meorum, qui, ut haberent quod in vestes, in epulas, in luxuriam infunderent, in fœnus tam varium me impulerunt. Iisdem debetur anima confessarii mei, qui tam miti silentio improbitatem meam animavit. Dixit, & efflavit animam. O miser! heredes quidem habebis quos voluisti, funus autem & exequias, quales meruisti?

Hieron. de-
cimo con-
ment. 11.
1/a.
4. Divus Hieronymus hæredum avaritiam perstringit hoc apologo: Procellus parentis sui mortem acerbo grunnitu flevit. At cum lectis testamenti tabulis, glandis acervum & aliquot farinæ modios sibi legatos audisset, obtruncavit. Rogatus, cur tam subito fletum omnem comprimeret? Farina, inquit, & glandes os mihi obstruunt. Verè hic hæredis fletus, sub personâ risus erat. Ea mens est hodie plurimorum hæredum; legata inhiant, suppellectilem asportant, monetam numerant, quidquid Manibus fiat legatoris: quiescat, ut meruit. Sed tabellas testamentarias sanctiores inspicimus.

Lippelo 7.
Novemb.
5. Sanctus Hieron. martyri, quarto die antequam ad mortem educeretur, matri & forori facultates suas, Rusticio autem, qui Ancyræ Rempublicam administrabat, suam manum jam abscissam testamento legavit. Sic Nicodemus Gamaliele ligneam Christi crucifixi statuum, legatum nobile reliquit.

6. Sanctus Hilarion cum annum ageret octogesimo, hæredem ex asse scripsit Hefychium absentem holographâ hac scripturâ. Omnes divitias meas, Evangelium scilicet & tunicam saccineam, cucullam & palliolum Hefychio amanissimo relinquo. Hæc totius suppellectilis nomenclatura.

8. Athanas.
in vita Ant.
cap. 58.
7. Antonius Magnus testamentum nuncupavit in hac omnino verba: Locum tumuli mei, præter vestram dilectionem, nemo noverit. Vestimentorum autem meorum sit ista divisio: Melotem & pallium tritum, Athanasio episcopo date, quod mihi novum ipse detulerat. Serapion episcopus aliam accipiat melotem; vos ciliicium vestimentum. Et valete viscera mea, Antonius enim migrat. Vix verba finit, ruentibus in amplexum discipulis, pedes paululum extendens, mortem hilari vultu admisit.

Lana. in vi-
ta Joan.
cap. 49.
Reverend.
miss. p. 203.
8. Sanctissimus Alexandrinus Patriarcha Joannes Eleemosynarius, ultimæ voluntatis tabulas in hunc sensum conscripsit: Gratias tibi ago, Deus, qui me moriente non nisi unum tremissim ex omni thesauro, quem habui, superesse voluisti. Cum Alexandria me suum

A dixisset antistitem, inveni octoginta centenarios auri: his addiderunt amici Christi pecuniam parvè innumera-
bilem, quam omnem, ut quæ Dei erant, Deo darem, in pauperes erogavi. Unde qui remansit tremissis, iisdem dandus est. Hic illud verissimum: Expeditissima testamenti ratio est, si priusquam finias, omnia in stipem conferas.

9. Hic addendum cujusvis Christiani hominis testamentum: solum mutetur nomen, annus, dies; cetera omnia omnibus sunt æqualia.

Ego Acharius Victor, curro ad aternitatem ab anno 1581. à mense Augusto, à die 15. Augusti, & annos æternos in mente habui. Nunc spiritum commendo Deo; & quia rem suam terræ negare non possum, corpus tibi & vermibus lego. E bonis nihil jam meum, nisi boga voluntas, quam mecum defero ad Dei tribunal. Cetera sic dispono:

1. Inimicis meis omnibus ignosco de corde meo.

2. De peccatis meis omnibus sincerè DOLEO.

3. CREDO in Christum Jesum redemptorem meum amanissimum, & in hac fide Ecclesiæ sacramenta expeto.

4. SPERO à Dei bonitate vitam æternam.

5. DILIGO Deum meum ex toto corde meo, super omnia, & in sanctissimam Dei voluntatem me totum plenissimè RESIGNO.

Valere, agrotare, vivere, mori, quandocumque Domino visum, paratissimus: Fiat voluntas Dei.

Nisi Christianus quilibet, & vitam, & suprema sua sic ordinet, inale vixisse, pejus mortuus fuisse, censendus est. Consummat hora mortem extremam non facit.

§. 11. Epitaphia novem.

E Pitaphia, Nevii superbissimum, Plauti vanissimum, Gell. lib. 1. Pacuvii modestissimum scriptor Atticarum No-
ctium proponit legenda. Nos ad alia.

C 1. In primaria Germaniæ civitate duo sunt sibi proxima sepulchra; senis & juvenis, atque idem, quod multi putant, epitaphium habent. Senis tumulus hanc habet Gen. cap. 5.
inscriptionem; ET MORTUUS EST. Quod & Adami, pluribus & complurium aliorum cenotaphium est. Idem hoc vorisibus.
etiam juvenis tumbar inscriptum: ET MORTUUS EST? Sed observa Lector, huic alteri additum interrogandi signum, quod à priori abest. Proinde prudens scriptor hoc voluit de se dicere: Senex iste, plurimas ætates, hiemes quoque plurimas vidit, tanquam ei mors paritura videretur; expertus varia, per humanas demum miseria & ætatis fluxum, redactus est ad capulum, ET MORTUUS EST.

At verò juvenis epitaphium, ET MORTUUS EST? sic interpretandum: Hic juvenis ab opibus, à formâ, à corporis viribus præstans, Mulus & Apollinij charus, Gratiarum & Fortunæ pullus, nondum annos viginti natus, mortis securus, tamen iam immortalis, omnesque Parcas decepturus vixit, ET MORTUUS EST? Capularem illum senem esse mortuum pauci dolent, nemo miratur: florentissimum hunc juvenem à morte abreptum mirantur omnes, plurimi dolent. Ego mortuus est, quærent, tam formosus, tam vegetus, tam graciosus juvenis? heu dolor! quam Parce nesciunt ulli parcere!

Huic sepulchralem inscriptionem addo, inter ceteras non numerandam, ideo illum velut in marginem notas rejicio, curioso solum lectori spectandam.

Exstat epitaphium antiquum Bononiæ, quod multorum fatigavit ingenia; verba epitaphii hæc sunt.

A M. P. P. D.

Ælia, Lælia, Crispus, nec vir, nec mulier, nec Androgyna, nec puella, nec juvenis, nec anus, nec pudica, nec impudica, nec omnia, sublata neque fame, neque ferro, neque veneno, sed omnibus. Nec calo, nec aquis, nec terris, sed ubique jacet.

Lælius

Lucius Agatho Priscus, nec maritus, nec amator, nec necessarius, neque merens, neque gaudens, neque flens, hanc nec nolem, nec pyramidem, nec sepulchrum, sed omnia, scit & nescit, quid posuerit.

Hoc est sepulchrum intus cadaver non habens: Hoc est cadaver, sepulchrum extra non habens: Sed cadaver idem est, & sepulchrum sibi.

Sunt qui hoc anigma interpretentur animum hominis, alii nubium aquam, alii Nioben in saxum mutatam, alii alia. Commentarios in hoc epitaphium scripserunt Joannes Turius Brugensis, & Richardus Virus Basin- stoehius Jurisconsultus, Anglus, cujus liber editus Durdrecht apud Joan. Leonem Berewout, Anno 1618.

Sed mittamus has umbras & nebulas; feliciter exercetur ingenium in sole. Hæc autem ideo miscemus, ne meros luctus & pavores sedulo Lectori objiciamus, & ut subinde fello fastidium detrahamus. Quod si mores spectemus & salubria mortuorum monita, en aliud epitaphium, quod Neapoli tale visitur:

Hæc mihi lapidea memoria posita est, imò tibi, qui hæc legis. Quisquis es, vigila dum vigilas; & in rem tuam maturè propera. Horas scit nemo. Vale.

3. Cajetæ brevem hanc inscriptionem saxum exhibet:

Fui, non sum: estis, non eritis;
Sylvius Palladius,
Vt moriens viveret,
Vixit ut moriturus.

4. Non omisero brevissimum illud, sed sensu non infæcundum.

Quod vadam nescio.
Invitus morior.
Valete Posthumi.
M. Posthumus Eques.

5. Præ ceteris sapere nos doceat, & vana spernere, epitaphium hoc, viro religioso & gente nobili scriptum:

Heus viator, adsta & pænege; pauca te volo.

Hoc saxum vivus mœturo mihi posui, qui hic angustè jaceo, & te hospes atque fatalem Angeli tubam in tenebris expecto. At fors queris meam prospiciam? Ab Adami purpurâ serius nepos sum. Fœdus rogas & patriam meam? Mundus fuit. Doctrinam meam? umbra fuit. Famam meam? fumus fuit. Aetatem meam? heu punctum fuit, aut paullo productius momentum. Nosse vis & opes meas? Paupertas fuit. Honores meos? Contemptus fuit. Libertatem meam? Obsequium fuit. Votum meum? Mors fuit, & post mortem VERA VITA, quam ego tibi, viator, tu mihi reciproca prece seridè adprecare & abi, LETI MEMOR.

6. Adde mœstissimum illud & verè lacrymabile, fratri à fratre occisi epitaphium:

Heu, Heu!

Hic ante annos juvenis jaceo, morti ludibrium, Fratri funus, Patri meror, Matri lacruma, Musis luctus, Iuvenibus exemplum, Sepibus suspirium, Mihi tabum, cinis, nihil: Deo quid? Ah! viator cur rogas? Eheu jam audiam quod timeo, quod spero. Tu cras scies. Curiosè civis abi.

7. Richardus de Marisco Dunelmensis antistes, funebrem epigraphen ipse sibi sanè piam scripsit, nec sine illius ævi ultrato lepore; inscriptio hæc est:

Culina qui cupitis, laudes pompæque sitis,
Est sedata sitis, si me pensare velitis;
Qui populos regitis, memores super omnia sitis,
Quod mors immitis, non parcat honore potitis.
Vobis præpositis similis fueram; bene scitis.

Quod sum, vos eritis, ad me currendo venitis.

Nempe hæc præci sæculi venustas amabilem spirat simplicitatem. Sed addo viri doctissimi monumentum.

8. Justus Lipsius è scriptis notus, è sepulchro cum vivis ita loquitur:

Quis hic sepulchrum, queris? Ipse edisseram. Nuper locutus & stylo & lingua fui, nunc altero licebit. Ego sum Lipsius, cui litteræ dant nomen & tuus favor: Sed moriens ipse abire, abibit hoc quoque; & nihil hic Orbis, quod perennet, possidet. Vis altiore voce me tecum loqui? Humana cuncta fumus, umbra, vanitas, & scena imago, & verbo ut absolvam, NIHIL. Extremum hoc te alloquor; Eternum ut gaudeam, tu adprecare. Justus Lipsius vixit Annos 59. Obiit Anno Christiano 1606. ipso die Christi morientis.

Ita demum docti indoctique, opulenti ac pauperes, unum omnes habent epitaphium, quod illis Moles Gen. cap. 5. scripsit: ET MORTUUS EST. Imperatores olim recens sapient. inaugurati rogabantur, quod saxi genus placeret in sepulchrum. Ego panè idem ex te, Lector, quero: Quæ forma placet epitaphii? Elige. Velis, nolis, hoc officii præstabit alii vel invito, & linguam apponent tibi mortuo, si vivus tacere malis quam loqui funebria. Unam insuper formam sepulchralis inscriptionis exhibeo, quam ego mihi, quam tibi, quam Christianorum plurimis accommodatam censeo, si paucula mutantur: ea hæc est:

Quisquis es, Lector, est quod ex te queram.

9. Nostri quis hoc arcto subterraneo carcere habitat? Ego, putredinis filius, & frater vermium. Hæc stirps mea. Nomen meum ne quare, evanuit cum vitâ, quam post lacrymas & cinis in librâ consumpsi, quos panè simul cum vitâ clausi. Iam est vivere, non desu tamen vivere. Ab! hospes: quam vellem plus virtuti, & minus me permisissimè virtuti: quam cuperem, sepius ante mortem, fuissem mortuus affectui! Nunc ista mihi non nisi optare, tibi etiam præstare licet. Quisquis es (nam te non video in tenebris) dum potes, tuam ante mortem maturè morere. Hoc vita tua erit probator, quò in illâ ista crebrior. Vale, Lector, usque dum celi canat classicum, ad quod ut latus reviviscam, tu jam precare. Anno à pariente Virgine 1617.

Sed ne istud nesciamus: Mortem beatam non facit beatam purpureæ exuviae, non funebres pompa; non te-beatam gmen holosericum, non longus ordo comitantium, non facit secentæ faces, non numerosæ imagines, non inversi clypei, non lugentes cognati, non vulgi præconia, non conjugis lamenta, non funereus laudator, nec defuncti titulus in marmore victurus, donec sua quoque lapidibus mors veniat: sed virtus, sed animus inter mortis minas infractus & imperterritus. Bene vixisse, pulcherrium omnium epitaphium est.

§. 12. Cur equo animo moriendum, causa novem.

Causa I.

Ante omnia Servatoris tui mortem cogita, & tuam Causæ cur feres æquissimo animo. Confer, obsecro, tuum lectulum cum ipsius cruce; calcitrans tuas cum ipsius spinoso diademate; cibos tuos cum ipsius felle, potum tuum cum aceto illius; dolores tuos cum illius tormentis. Tu inter amicos & solantes, ille inter inimicos & convitantes obiit. Tu inter tot auxiliares manus, ille desertus ab omnibus expiravit. Pro tuâ valetudine tot pharmaca laborant, illius extremitatē firi ne quidem frigidâ succurrit. Et ille tamen Dominus, & summus; tu servus, & quidem infimus atque vilissimus. Illi hæc omnia infonti & immerito, tibi fonti eveniunt & meritissimo. Quare quod conqueraris, sanè non habes.

II. Maximus supremi Regis favor est, Bona mors. Bene autem moritur, qui moritur libenter. Quis è rigido strato non promptè surgit? ii solum cunctantur qui plumæ calore molliùs foci, ægrè deserunt calentem nidum. Si tibi ægrè fuit in hac vitâ, quippe ni ad meliorem lubeps transeas? Si bene; tempus omnino est ut finias, ne

Sim. Majol.
to. 2. Canis.
sine libri,
mibi pag.
548.